

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Børne- og Undervisningsudvalget med kulturministeren om folkeskolereformens betydning for foreningslivet og elevernes mulighed for at dyrke fritidsaktiviteter
Titel	Folkeskolereformens betydning for foreningslivet og elevernes mulighed for at dyrke fritidsaktiviteter (svar på spm. N-R)
Målgruppe	Medlemmer af Børne- og Undervisningsudvalget
Arrangør	Børne- og Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 10 minutter
Tid og sted	Onsdag den 12. november 2014, kl. 9.00, i FT, lokale 2-133. <u>M holder først tale i ca. 10 minutter</u> , hvorefter kulturminister Marianne Jelved vil holde tale. Derefter vil der være dialog med BUU.

Disposition

1. **Indledning**
2. **Nedgang i idrætsforeningernes medlemstal**
3. **Vigtigheden af børnenes fritidsinteresser**
4. **Opfølgning på folkeskolereformens betydning for fritidslivet**

1. Indledning

- Udvalget har efter ønske fra Merete Riisager (LA) stillet mig spørgsmålene N-R om vigtigheden af, at eleverne kan gå til fritidsaktiviteter efter skole.
- Efter aftale med udvalgssekretæren besvarer jeg spørgsmålene samlet under ét. Derefter vil kulturminister Marianne Jelved besvare spørgsmål S-U, som er rettet til hende.

2. Nedgang i idrætsforeningernes medlemstal

- Tak for muligheden for en rigtig vigtig drøftelse.
- Det er en af hovedintentionerne med folkeskolereformen, at eleverne bliver så dygtige, som de kan, og at det sker på mange forskellige måder. Derfor ligger der et bredt faglighedsbegreb bag reformen, herunder også nogle nyskabende principper som eksempelvis den åbne skole, der indebærer et tættere samarbejde med det lokale idræts-, og kulturliv, lokale virksomheder osv.
- Eksempelvis kan den understøttende undervisning bruges til at invitere det lokale idræts-, forenings- og kulturliv ind som en del af den længere skoledag. Det er der også en række vellykkede eksempler på. På den måde bliver de børn, som i dag ikke er en del af foreningslivet, introduceret til de mange forskellige lokale idræts-, forenings- og kulturtilbud. Der er derfor ikke tale om et enten-eller-samarbejde, men et både-og-samarbejde.
- Den åbne skole er med til at knytte bånd til den foreningstradition, vi har haft i mange år. Foreningslivet er vigtigt, fordi børnene her deltager i de typer af foreningsaktiviteter, som de har lyst til. Samtidig er foreningstraditionen med til at danne børnene til medborgere i relation til lokalsamfundet. Der er derfor masser af værdier i fritids- og foreningslivet.

- Den længere skoledag forudsætter imidlertid også et tæt samarbejde mellem skoler, kommuner og idrætsforeninger. I overgangsfasen kan der opstå udfordringer i forhold til eksempelvis adgangen til idrætsfaciliteter. Vi ser dog rigtig mange eksempler på velfungerende samarbejder, som er til gavn for såvel elever og de samarbejdende foreninger.
- Med folkeskolereformen er skoleugen i gennemsnit blevet på hhv. 30, 33 og 35 timer afhængigt af klassetrin. Undervisningstiden skal, ligesom før reformen, normalt lægges inden for tidsrummet mellem ca. kl. 8.00 og 16.00. Sådan var det før reformen, og sådan er det også nu. Det betyder også, at vi ser variation i skoleskemaerne fra skole til skole.
- Beregnet for et skoleår på 40 uger vil skoledagen gennemsnitligt slutte omkring kl. hhv. 14, 14.30 og 15, men selvfølgelig med lokal variation.
- DGI har foretaget en undersøgelse, hvor kun 25 pct. af foreningerne svarer, at folkeskolereformen har påvirket foreningens træningstider. Jeg vil også for en god ordens skyld bemærke, at 75 pct. svarer, at folkeskolereformen ikke har påvirket foreningens træningstider.
- Jeg vil gerne læse op fra en artikel, hvor DGI's formand Søren Møller er citeret i forbindelse med undersøgelsen og har udtalt, at man skal lære af de gode eksempler: "DGI's formand Søren Møller pointerer, at det grundlæggende er et stort fremskridt, at alle danske børn med skolereformen får mere idræt, leg og bevægelse i dagligdagen. Mange skoler oplever, at skolereformen er en stor mundfuld, og derfor vil det tage tid at få samarbejdet i gang med skoler og foreninger. DGI har fortsat en tro på, at skolereformen kan blive til gavn for foreningslivet, men det kommer ikke af sig selv. De foreløbige erfaringer viser, at der skal være opmærksomhed på samspillet mellem skole og forening, og vi skal lære af de gode eksempler, der allerede findes." DGI følger desuden udviklingen i foreningsdeltagelsen tæt via toårige studier (Artikel fra dgi.dk, 29. okt. 2014).
- Regeringen deler DGI's tilgang om at følge udviklingen tæt, og derfor har vi en løbende drøftelse med idræts- og foreningslivet om konsekvenserne. Regeringen er oprigtigt interesseret i, dels at invitere idrætsforeningerne ind i skolen, og dels at motivere flere børn til at være en del af foreningslivet efter skoletiden.
- Som DGI's formand Søren Møller også har sagt, viser undersøgelsen "helt tydeligt, at der, hvor der er et godt samarbejde, så kan man faktisk skabe fremgang [i medlemstallet]" (Radioavisen, 29. okt. 2014).

- Det er ikke for at forklejne de steder, hvor der er foreninger, der oplever en medlemsnedgang. Vi ved at det sker rundt omkring, og det følger vi tæt. Dog synes jeg, at man skal huske, at skolereformen kun har været i gang i tre måneder.
- Det understreger blot vigtigheden af, at skolerne og foreningerne samarbejder, og det fremhæver, at der er mange gode eksempler på samarbejder, der fungerer godt, som vi skal lære af.

3. Vigtigheden af elevernes fritidsinteresser

- I forlængelse af mediedebatten før dette samråd har jeg haft et fælles indlæg med DIF, hvor vi bl.a. fremhæver, at vi skal sigte efter, at børnene både skal være fysisk aktive i skolen og fysisk aktive i idrætsforeningerne efter skoletid.
- Jeg synes også, det er vigtigt at holde sig for øje, at det ikke er alle elever, der deltager aktivt i fritids- og foreningslivet efter skole. Rockwool Fondens forskningsenhed offentliggjorde i 2013 en undersøgelse, som viste, at ca. 17 pct. af drengene mellem 7 og 17 år er alene i tre til fire timer eller mere på en almindelig skoledag. For pigerne er det samme tendens. Ca. 18 pct. af pigerne mellem 7 og 17 år er alene tre til fire timer eller mere på en almindelig skoledag. Samtidig viste undersøgelsen, at børn bruger fem gange så meget tid på fjernsyn og computer som på motion. Derfor er der altså et stort behov for, at disse elever med reformen også kan få glæde af fritidsforeningernes tilbud.

4. Opfølgning på folkeskolereformens betydning for fritidslivet

- Udvalget spørger til sidst ind til opfølgning på folkeskolereformens betydning for fritidslivet
- Vi er allerede dækket godt ind og følger løbende udviklingen. Det fremgår også af det bilag, jeg uddelte på samrådet i sidste uge om kommunernes budgetter for 2015 på folkeskoleområdet (besvarelse af samrådsspørgsmål J). Bilaget indeholder en oversigt over evaluering og følgeforskning, der er igangsat i forbindelse med folkeskolereformen.
- Vi følger generelt løbende op på reformens forskellige elementer, herunder også på den åbne skole og elevernes fritidsliv.
- Gennem følgeforskning spørger vi elever og forældre hvert år om bl.a., i hvilket omfang eleverne deltager i fritidsaktiviteter.

- Derudover følger vi løbende op på reformen gennem Partnerskabet for folkeskolen.